

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 100

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

**ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων**
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Δημήτρη Κωνσταντόπουλο
2. Βουλευτή κα Χαρά Κεφαλίδου
3. Βουλευτή κα Κωνσταντίνα (Νάντια)
Γιαννακοπούλου
4. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
5. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών
Υποθέσεων
6. Υπουργείο Εσωτερικών

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 1541/23.12.2022 Ερώτηση με θέμα:
«"Απόφοιτοι Λυκείου κατά τον ΑΣΕΠ οι πτυχιούχοι καλλιτεχνών σπουδών"»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 1541/23.12.2022 Ερώτησης των Βουλευτών κ.κ. Δημήτρη Κωνσταντόπουλου, Χαράς Κεφαλίδου και Κωνσταντίνας (Νάντιας) Γιαννακοπούλου, σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες και σε ό,τι αφορά το ΥΠ.ΠΟ.Α., σας γνωρίζουμε τα εξής:

Πριν εισέλθουμε στην ανάλυση του τιθέμενου ζητήματος, που έχει απασχολήσει τον καλλιτεχνικό χώρο, αλλά και την κοινή γνώμη, είναι κρίσιμο και χρήσιμο, να διευκρινίσουμε ορισμένα θέματα που απορρέουν από την ερώτηση των ερωτώντων βουλευτών:

1. Αναφέρουν οι ερωτώντες βουλευτές ότι το ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής «έχει ζητήσει τόσο από την Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ όσο και από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας-την αναβάθμιση των πτυχίων των αποφοίτων των παραστατικών τεχνών και την ισοτιμία τους με τα πτυχία των ΑΕΙ». Όπως γνωρίζετε, οι σχολές παραστατικών τεχνών (θέατρο, χορός, μουσική) είναι τόσο δημόσιες, όσο και ιδιωτικές. Τίθεται άρα το προφανές ερώτημα αν το αίτημα του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής για ισοτιμία των πτυχίων αυτών με ΑΕΙ, εξυπνοεί την ισοτιμία πτυχίων ιδιωτικών σχολών -και μάλιστα τριετών κύκλων σπουδών- με ΑΕΙ, κάτι που προϋποθέτει αναθεώρηση του άρ. 16 του Συντάγματος προς την κατεύθυνση του να επιτραπεί η παροχή ανώτατης εκπαίδευσης από ιδιωτικά πανεπιστήμια. Δεν καθίσταται αντιληπτό αν το ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής τοποθετείται υπέρ αυτής της προοπτικής της αναθεώρησης του άρ. 16 του Συντάγματος.
2. Ως προς το «κατά την τελευταία δεκαετία» αίτημα του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το ζήτημα της διαβάθμισης και αναβάθμισης των παραστατικών τεχνών αριθμεί δεκαετίες αρρύθμιστο, (και συγκεκριμένα περίπου 40

χρόνια για τις σχολές δραματικής τέχνης και χορού και από τις δεκαετίες 1950 και 1960 για τα μουσικά εκπαιδευτικά ιδρύματα), εκ των οποίων δεκαετιών, το ΠΑΣΟΚ κυβέρνησε την χώρα για μεγάλες περιόδους, κατά τις οποίες το θέμα της αναβάθμισης και διαβάθμισης των δομών καλλιτεχνικής εκπαίδευσης εξακολούθησε να παραμένει άλυτο, ενίοτε δε επιδεινώθηκε κιόλας.

Επί της ουσίας της συζήτησης που έχει προκληθεί, παραθέτουμε τις κάτωθι διευκρινίσεις:

Ως προς το ερώτημα αν το ΠΔ 85/2022 «άλλαξε το επίπεδο» των τίτλων σπουδών των καλλιτεχνικών σχολών

Το ζήτημα αποτελεί πρωτίστως αρμοδιότητα των Εσωτερικών και Υπουργείων Παιδείας. Σε κάθε περίπτωση, οι τίτλοι σπουδών τόσο των δραματικών σχολών όσο και των σχολών χορού δεν άλλαξαν επίπεδο διά του ΠΔ 85/2022.

Ειδικότερα, οι τίτλοι των δραματικών σχολών είναι διαβαθμισμένοι στο επίπεδο 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων του ΕΟΠΠΕΠ από το 2015. Στο επίπεδο 5 ήταν και επί ΣΥΡΙΖΑ, δεν «κατέβηκαν» επίπεδο. Ενημερωτικά, στο επίπεδο 6 βρίσκονται οι τίτλοι σπουδών των ΑΕΙ και στο επίπεδο 4 είναι το απολυτήριο Λυκείου.

Για να τροποποιηθεί το επίπεδο των τίτλων σπουδών της οποιασδήποτε σχολής θα έπρεπε να τροποποιηθεί το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, όπως έχει διαμορφωθεί από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, ΕΟΠΠΕΠ. Το ΠΔ 85/2022 δεν έχει καμία σχέση με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων.

Ειδικότερα, ο Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, ΕΟΠΠΕΠ, είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, εποπτευόμενο από τον Υπουργό Παιδείας. Είναι ο αρμόδιος φορέας για την ανάπτυξη του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (ΕΠΠ) και την αντιστοίχισή του με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF). Το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΠΠ) έχει 8 επίπεδα, τα οποία αποτυπώνονται στον κάτωθι πίνακα:

Προς επίρρωση του ότι οι απόφοιτοι ανώτερων δραματικών σχολών και σχολών χορού δεν εξομοιώνονται με αποφοίτους λυκείου μέσω του ΠΔ, παραθέτουμε τα εξής:

[α] Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Θεάματος Ακροάματος σε ανακοίνωσή της στις 18.12.2017 (επί ΣΥΡΙΖΑ δηλαδή) αναφέρει επί λέξει ότι «οι καλλιτέχνες βρίσκονται σε ένα επαγγελματικό αδιέξοδο, αφού αντιμετωπίζονται ως απόφοιτοι λυκείου, ενώ έχουν ξοδέψει πολλά χρόνια και πολύ χρήμα σε καλλιτεχνικές σχολές.»

[β] Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Θεάματος Ακροάματος κάλεσε σε συγκέντρωση διαμαρτυρίας τα μέλη της καλλιτέχνες έξω από το Υπουργείο Παιδείας στις 19.01.2018 (επί ΣΥΡΙΖΑ δηλαδή) με ανακοίνωση που κατέληγε επί λέξει στα εξής: «επειδή είναι προφανές ότι η πρόταση του Υπουργείου Παιδείας εξυπηρετεί συντεχνιακά συμφέροντα και υπογράφει τη θανατική καταδίκη των καλλιτεχνικών σπουδών στην Ελλάδα, είμαστε υποχρεωμένοι να δηλώσουμε την πρόθεσή μας να εναντιωθούμε στις μεθοδεύσεις του Υπουργείου με όλες μας τις δυνάμεις.»

Η ρητορική περί εξομοίωσης των πτυχίων των ως άνω αποφοίτων με αποφοίτους λυκείου δεν είναι νέα, είναι διαχρονική, και απηχεί το γενικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η χώρα επί δεκαετίες, δηλαδή αυτό της διαβάθμισης και αναβάθμισης των σπουδών καλλιτεχνικής εκπαίδευσης.

Σε κάθε περίπτωση, ως γνωστόν, οι καλλιτέχνες εξαιρούνται από τις διαδικασίες του ΑΣΕΠ για την πρόσληψή τους στο Δημόσιο σύμφωνα με το άρ. 2 παρ. 2 περ. η του Ν. 4765/2021.

Το ΠΔ 85/2022 δεν αφορά σε καμία περίπτωση προσλήψεις αποφοίτων καλλιτεχνικών σχολών για καλλιτεχνικό έργο στο Δημόσιο, αλλά για άλλου είδους θέσεις μη περιλαμβανουσες καλλιτεχνικό έργο.

Ως εκ τούτου το ΠΔ 85/2022 δεν έχει μεταβάλλει τίποτα σε σχέση με την πρόσληψη και αμοιβή καλλιτεχνών στο Δημόσιο

Το ΠΔ 85/2022 αφορά το προσοντολόγιο-κλαδολόγιο του Δημοσίου. Αφορά μόνο θέματα προσλήψεων στο Δημόσιο μέσω ΑΣΕΠ, αποτυπώνει κλάδους και ειδικότητες για κάθε κατηγορία εκπαίδευσης και ορίζει τα απαιτούμενα προσόντα διορισμού.

Επίσης το συγκεκριμένο ΠΔ δεν αφορά τις προσλήψεις που κάνει το Υπ. Παιδείας (π.χ. θέσεις σε σχολεία), γιατί ακολουθούν δικό τους προσοντολόγιο.

Επιπλέον, όταν το Δημόσιο επιθυμεί να προσλάβει καλλιτέχνες, δεν ακολουθείται η διαδικασία του ΑΣΕΠ, γιατί η πρόσληψη καλλιτεχνών εξαιρείται ρητά σύμφωνα με το άρ. 2 παρ. 2 περ. η του Ν. 4765/2021.

Συνεπώς, στ' αλήθεια το ΠΔ δεν αφορά καθόλου:

- προσλήψεις αποφοίτων δραματικών σχολών, σχολών χορού, ωδείων κ.λπ. ως καλλιτεχνών στο Δημόσιο και σε εποπτευόμενους φορείς
- προσλήψεις αποφοίτων δραματικών σχολών, σχολών χορού, ωδείων κ.λπ. ως καθηγητών σε σχολεία
- προσλήψεις αποφοίτων δραματικών σχολών, σχολών χορού, ωδείων κ.λπ. στον ιδιωτικό τομέα

Επιπροσθέτως, το ΠΔ δεν επηρεάζει αρνητικά την βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξη όσων απασχολούνται στο Δημόσιο. Ειδικότερα, με την υπ' αρ. ΔΙΠΑΑΔ/ΠΡΟΣ/429/οικ.20353/30.12.2022 εγκύκλιο της Γενικής Γραμματέως Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών ορίζεται ρητά ότι (σελ. 18): «Επίσης, επισημαίνεται ότι αναφορικά με τους μουσικούς των ΟΤΑ και των νομικών προσώπων αυτών, διατηρούνται σε ισχύ ως ειδικότερες, οι διατάξεις του άρθρου 26 παρ. 8 του Ν. 4325/2015, καθώς και του π.δ. 476/1981».

Περαιτέρω, δεν επηρεάζονται μισθολογικά και όσοι έχουν ισοτιμία με ΤΕΙ (όπως πχ όσοι απόφοιτοι ανώτερων σχολών δραματικής τέχνης και χορού έχουν κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχει το άρ. 79 του Ν. 4481/2017) καθώς σύμφωνα με το άρ. 9 του Ν. 4354/2015 ορίζεται ότι:

«Μισθολογικά κλιμάκια και κατάταξη των υπαλλήλων

1. Τα μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) των υπαλλήλων των κατηγοριών:

-Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Τ.Ε.) με πτυχίο ή δίπλωμα Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ισότιμο Σχολών ημεδαπής ή αλλοδαπής,...»

Ως προς την ρύθμιση του άρ. 79 του Ν. 4481/2017

Το 2017, επί υπουργίας Λυδίας Κονιόρδου στο Υπουργείο Πολιτισμού, αυτό που τελικά συνέβη ήταν ότι με το άρθρο 79 του Ν. 4481/2017 και την ΚΥΑ που ακολούθησε, τα Διπλώματα αυτών των σχολών χαρακτηρίζονται ισότιμα προς τους τίτλους σπουδών που χορηγούσαν τα παλιά ΤΕΙ, μόνο όμως εάν αυτά έχουν χορηγηθεί έως τις 10.6.2003.

Δηλαδή αν υπάρχουν δύο άτομα που έχουν σπουδάσει στην ίδια δραματική σχολή και το ένα έχει δίπλωμα με ημερομηνία 10.6.2003 και το άλλο με ημερομηνία 11.6.2003, το πρώτο έχει δίπλωμα ισότιμο των παλιών ΤΕΙ και το άλλο δεν έχει, δημιουργώντας θέματα ανισότητας. Με άλλα λόγια, έκανε τα πράγματα χειρότερα.

Οι ενέργειες της παρούσας Κυβέρνησης για το ευρύτερο ζήτημα της διαβάθμισης και αναβάθμισης των σπουδών καλλιτεχνικής εκπαίδευσης

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει στο πλαίσιο προηγούμενων ερωτήσεων και αναφορών στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου (ενδεικτικά παραπέμπουμε στην απάντησή μας στην με αριθμ. Πρωτοκόλλου 2620/10.6.2022 Αναφοράς του Βουλευτή κ. Νικήτα Κακλαμάνη, διαθέσιμη εδώ: https://www.hellenicparliament.gr/Koinonouleutikos-Elenchos/Mesa-Koinonouleutikou-Elegchou?pcm_id=3bbc180b-009a-40b6-bad2-aeb400b911a3) η παρούσα πολιτική ηγεσία έχοντας ως προτεραιότητα την συνολική και όχι αποσπασματική επίλυση του ζητήματος της εν γένει διαβάθμισης των Σχολών Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης και παρά το γεγονός ότι η πανδημία της νόσου COVID-19 εκ των πραγμάτων καθυστέρησε την όποια εξέλιξη στο εν λόγω ζήτημα, (καθώς οι δομές καλλιτεχνικής εκπαίδευσης, παρέμειναν κλειστές για εξαιρετικά μακρό χρονικό διάστημα, κατά το οποίο όφειλαν να προσαρμοστούν και να ανταπεξέλθουν στις νέες συνθήκες της διαδικτυακής διενέργειας μαθημάτων), ήδη από το 2021 απέστειλε προς όλες τις σχετιζόμενες με την καλλιτεχνική εκπαίδευση εποπτευόμενες δομές του ΥΠΠΟΑ επιστολή, δια της οποίας καλούσε όλες τις εν λόγω δομές να διαμορφώσουν σαφή πρόταση για τον εκσυγχρονισμό τόσο του οργανωτικού – λειτουργικού πλαισίου του εκάστοτε φορέα, όσο και του εκπαιδευτικού πλαισίου. Συγκεκριμένα, ζητήθηκε ειδικώς από τις εποπτευόμενες δομές καλλιτεχνικής εκπαίδευσης του ΥΠΠΟΑ να διαμορφώσουν έκαστη πρόταση σχεδίου νόμου για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου κάθε φορέα καθώς και να διαμορφώσουν προτεινόμενο το πρόγραμμα σπουδών τους με σύστημα διδακτικών μονάδων (ECTS). Η συλλογή των προτάσεων εκ μέρους των φορέων ολοκληρώθηκε εντός του 2022, ενώ κατά τον χρόνο κατά τον οποίο τέθηκε στον δημόσιο διάλογο το ζήτημα με αφορμή το ΠΔ 85/2022 βρισκόταν εν εξελίξει η συγκρότηση διυπουργικών ομάδων εργασίας ανά τύπο σχολής, αποτελούμενες από το σύνολο των εμπλεκόμενων μερών, οι οποίες θα επεξεργάζονταν τις εν λόγω προτάσεις κάθε φορέα με στόχο τόσο τον εκσυγχρονισμό του εν πολλοίς εξαιρετικά απαρχαιωμένου θεσμικού πλαισίου τους, όσο και τον εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων σπουδών με απώτατο σκοπό μεταξύ άλλων και την διαβάθμιση των δομών καλλιτεχνικής εκπαίδευσης.

Πλέον μετά και την σύσκεψη υπό τον Πρωθυπουργό στις 9.1.2022 (πρώτη φορά Πρωθυπουργός συγκαλεί σύσκεψη για το θέμα της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης)

αποφασίστηκε οι εν λόγω Επιτροπές πέραν του διυπουργικού χαρακτήρα, να συγκροτηθούν με την συμμετοχή προσωπικοτήτων από τον εκάστοτε χώρο (θέατρο, χορός, μουσική) ενώ πλέον συμφωνήθηκε οι εν λόγω επιτροπές να σχεδιάσουν ακαδημαϊκούς δρόμους που θα έχουν ως αποτέλεσμα την ύπαρξη για πρώτη φορά δημόσιων δωρεάν ανώτατων σπουδών παραστατικών τεχνών στη χώρα μας.

Περαιτέρω, αναγνωρίζοντας τις ιδιαιτερότητες του καλλιτεχνικού επαγγέλματος και προκειμένου να διασφαλιστεί μισθολογική δικαιοσύνη και σταθερότητα στους καλλιτέχνες που παράγουν καλλιτεχνικό έργο στο Δημόσιο, πρόταση του Υπουργείου Πολιτισμού προς τα αρμόδια Υπουργεία είναι η άμεση νομοθετική αποτύπωση στο σύνολο του Δημοσίου τομέα της αποσύνδεσης της εκπαιδευτικής βαθμίδας (π.χ. ΔΕ, ΤΕ) από την πρόσληψη και αμοιβή καλλιτεχνών, χωρίς να τίγονται υφιστάμενες μισθολογικές προβλέψεις.

Και τούτο διότι, παρόλο που όπως προελέχθη το ΠΔ 85/2022 δεν αφορά καθόλου προσλήψεις καλλιτεχνών στο Δημόσιο, καθώς αυτές εξαιρούνται ρητά (Αρ. 2 παρ. 2 περ. η Ν. 4765/2021) υπήρχε μια ανησυχία ότι ορισμένοι δήμοι ενδεχομένως δεν ακολουθούν τη διαδικασία πρόσληψης και αμοιβής που ακολουθούν οι εποπτευόμενοι φορείς του ΥΠΠΟΑ, για τους οποίους η εκπαιδευτική βαθμίδα (ΥΕ-ΤΕ-ΠΕ-ΔΕ) είναι αδιάφορη τόσο για την πρόσληψη όσο και για την αμοιβή των καλλιτεχνών. Πρόθεση είναι να μην υπάρχουν αμφιβολίες ως προς τη διαδικασία και οι καλλιτέχνες που προσλαμβάνονται από ΟΤΑ να μην αντιμετωπίσουν τέτοια ζητήματα.

Για τον λόγο αυτό προτείνουμε μία ουσιαστική και οριστική λύση επεκτείνοντας στους ΟΤΑ μία διάταξη που ισχύει ήδη σε άλλους φορείς του Δημοσίου, π.χ. στους εποπτευόμενους φορείς του ΥΠΠΟΑ και συγκεκριμένα την διάταξη του άρ. 22 παρ. 6 του Ν. 4354/2015. Το μπαλέτο της Εθνικής Λυρικής Σκηνής δεν προσλαμβάνει χορευτές βάσει εκπαιδευτικής βαθμίδας, το Εθνικό Θέατρο δεν προσλαμβάνει ηθοποιούς βάσει εκπαιδευτικής βαθμίδας, και δικαίως. Δηλαδή με απλά λόγια: όταν το Εθνικό Θέατρο θέλει να προσλάβει ηθοποιό δεν θέτει κανένα κριτήριο σχετικά με το εάν ο εν λόγω ηθοποιός έχει πτυχίο και ποιο, αλλά αρκεί να είναι κατάλληλος για τον ρόλο. Αντιστοίχως, ούτε στην Εθνική Λυρική Σκηνή, ούτε στην Κρατική Ορχήστρα Αθηνών ή στους λοιπούς εποπτευόμενους από το ΥΠΠΟΑ φορείς, το ζήτημα της εκπαιδευτικής βαθμίδας, δηλαδή το εάν ο υποψήφιος καλλιτέχνης έχει ή όχι πτυχίο και ποιο παίζει ρόλο στην πρόσληψη και στην αμοιβή του. Άλλοι είναι οι τρόποι αξιολόγησης του καλλιτεχνικού έργου, και στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα. Προκειμένου να αποφευχθούν οι ηθελημένες και μη παρανοήσεις, αυτό δεν σημαίνει ότι τα πτυχία της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης δεν έχουν σημασία. Σημαίνει ότι στη διαδικασία πρόσληψης ακολουθείται μία άλλου τύπου αξιολόγηση που δεν ακολουθεί τη μοριοδότηση τύπου ΑΣΕΠ.

Επιπλέον τα τελευταία χρόνια επενδύσαμε στις υποδομές των σχολών αυτών. Για παράδειγμα, τα κτήρια που φιλοξενούν την ΚΣΟΤ και την ΚΩΘ αναβαθμίζονται, τα έργα αυτά έχουν ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και οι μελέτες έχουν ήδη εγκριθεί.

Ολοκληρώνουμε τέλος το έργο της Πύλης Καλλιτεχνικής Εκπαίδευσης: Το έργο αποτελείται από δύο βασικούς άξονες: α) τη δημιουργία μιας ψηφιακής και διαρκώς εμπλουτιζόμενης Βάσης Δεδομένων και β) τη δημιουργία Ψηφιακής Πλατφόρμας με στόχο την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών, τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των συναλλασσόμενων, τη μείωση της διοικητικής γραφειοκρατίας, την απλούστευση και προτυποποίηση των υπηρεσιών, ενώ δεν θα απαιτείται η αυτοπρόσωπη παρουσία του συναλλασσόμενου με τις Υπηρεσίες.

Ο Υφυπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού

Νικόλας Γιατρομανωλάκης

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού Πολιτισμού
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Σύγχρονου Πολιτισμού
3. ΓΔΣΠ